

การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้หมวดวิชาเฉพาะจากหลักสูตร
สู่รายวิชาตามทัศนะของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีคุณภาพ:
กรณีศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

DISTRIBUTING THE RESPONSIBILITIES OF LEARNING OUTCOME STANDARDS TO
THE SPECIFIC COURSES ACCORDING TO THE ENTREPRENEURS' PERSPECTIVES OF
CERTIFIED ACCOUNTING PRACTICE: A CASE STUDY OF BACHELOR'S DEGREE OF
TECHNOLOGY IN ACCOUNTING PROGRAM (THE 2020 RE-MODIFIED VERSION)
INSTITUTE OF VOCATIONAL EDUCATION NORTHERN (REGION 2)
OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

โพธิ์ตะวัน ทิโยตรกุล

Potawan Teeyotragoon

ภาควิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

Department of Accounting, Chiang Rai Vocational College

Received: September 16, 2020 / Revised: March 2, 2021 / Accepted: April 9, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา
แห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 และกำหนดความรับผิดชอบหลักและความรับผิดชอบรองในการจัดทำ Curriculum
Mapping ในหมวดวิชาเฉพาะ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรที่ทำงานในสำนักงานบัญชีคุณภาพทั่วประเทศ
จำนวน 146 แห่ง รวม 146 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นโดยยึดข้อกำหนดตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่า ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปกำหนดความรับผิดชอบหลัก (●)
ใน Curriculum Mapping โดยใช้ระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดและค่าเฉลี่ยมาก เรียงตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็น
รายชื่อ ได้แก่ 1) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย 2) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ
ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ 3) มีวินัย ตรงต่อเวลา 4) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการทำงาน 5) มีทักษะ
ปฏิบัติในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยี 6) มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี 7) สามารถ
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้ 8) สามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ
9) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ 10) มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต และ 11) แก้ไข
สถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ส่วนในการกำหนดความรับผิดชอบรอง (○) ใน Curriculum
Mapping โดยใช้ระดับค่าเฉลี่ยปานกลางเรียงตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ได้แก่ 1) มีความรู้ในวิธีการ

และการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยี 2) สามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้ทางด้านเทคโนโลยี 3) สามารถที่จะบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับการทำงาน 4) ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตนแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจริงได้ 5) สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ 6) สามารถใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้และ 7) รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

คำสำคัญ: การกระจายความรับผิดชอบ มาตรฐานการเรียนรู้

Abstract

The major purposes of this study were to investigate the undergraduate level standards of learning outcomes based on the B.E. 2560 Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: H. Ed), and to identify both major and minor responsibilities in preparation of curriculum mapping in the specific course component. The research sample consisted of 146 personnel working in 146 certified accounting offices throughout the country. The employed research tool was a questionnaire that was developed according to the specifications determined by the B.E. 2560 Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: H. Ed) which comprised six aspects.

The research findings revealed that, based on the respondents' perspectives in order to determine the major responsibilities in preparation of curriculum mapping, the items could be ranked based on rating means of the highest to high levels from top to bottom as follows: (1) being able to communicate with various groups of people; (2) having knowledge and understanding of important theoretical and practical principles; (3) being self-disciplined and punctual; (4) having computer skills applicable for working purposes; (5) having good commands in implementing basic electronic and technological devices; (6) having good critical thinking skills; (7) being able to apply modern information technology and communications skills; (8) being able to perform actual work in in real-time workplaces; (9) having good academic and professional code of ethics; (10) having good virtues, morality, public-mindedness and honesty; and (11) having creative problem-solving skills on personal and public situations. On the other hand, the respondents' perspectives on the minor responsibilities in preparation of curriculum mapping could be ranked based on rating means of the moderate level from top to bottom as follows: (1) having knowledge of the methods of using technological devices; (2) being able to retrieve and seek technological information; (3) being able to integrate learning with working performances; (4) being able to apply knowledge and skills in one's field of study for problem solving in real-time work performance; (5) being able to think, analyze and solve technological problems systematically; (6) being able to apply calculating and technological devices for technology-related career developments; and (7) recognizing one's own roles and

duty and having responsibility in work performance.

Keywords: Distributing the Responsibilities, Learning Outcome Standards

บทนำ

ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้น กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ (Learning Outcomes) 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะพิสัย (เพิ่มเติมในบางสาขา) ในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ต้องมีการจัดทำแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อมาตรฐานการเรียนรู้ใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง และทุกรายวิชาต้องมีมาตรฐานการเรียนรู้ครบทั้ง 5 ด้าน โดยในแต่ละด้านมีหลายข้อย่อยมีความหลากหลาย ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้ต้องอิงมาจากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เนื่องจากหลักสูตรคาดหวังว่าผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะอย่างไรเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยจะต้องมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดงออกมาเป็นรูปธรรม (Office of the Higher Education Commission, 2018)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดให้มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ใช้ชื่อภาษาไทยว่า หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ต่อเนื่อง)

และชื่อภาษาอังกฤษว่า Bachelor of Technology Program (Continuing Program) ในระบบวิชาจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งในการจัดการศึกษาดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 โดยในการจัดทำหลักสูตรแต่ละหลักสูตรต้องจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้อย่างน้อยใน 5 ด้านเหมือนดังที่กล่าวมาข้างต้น และเพิ่มเติมในด้านที่ 6 ในบางสาขาวิชา โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 3 หมวดวิชาคือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้ในหมวดวิชาเฉพาะเท่านั้น เมื่อหลักสูตรจัดทำตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลักสูตรจะมีกระบวนการกลั่นกรองตามขั้นตอนโดยผ่านการอนุมัติจากคณะอนุกรรมการวิชาการของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 คณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดังนั้นหลักสูตรดังกล่าวจึงต้องได้รับความเห็นชอบก่อน (Institute of Vocational Education Northern Region 2, 2020)

จากโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดทำหลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 (Office of the Higher Education Commission, 2016) การประชุมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงข้อมูลรายละเอียด

ของหลักสูตรระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยี
สายปฏิบัติการ ปีการศึกษา 2559-2560 (Bureau of
Vocational Education Standards and
Qualification, 2017) และการประชุมคณะกรรมการ
ตรวจสอบหลักสูตรและประเมินความพร้อม หลักสูตร
เทคโนโลยีบัณฑิต พ.ศ. 2556 (ปรับปรุง พ.ศ. 2561)
(Institute of Vocational Education Central
Region 5 and Bureau of Vocational Education
Standards and Qualification, 2017) ได้สรุป
ถึงปัญหาการจัดทำแผนที่แสดงการกระจายความ
รับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา
(Curriculum Mapping) ใน 6 ด้าน ที่อิงมาจาก
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพราะเป็นการคาดหวัง
ว่าผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของ
ผู้ใช้บัณฑิตพบว่า การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ถูก
กำหนดความรับผิดชอบหลักและความรับผิดชอบรอง
โดยอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาในสถานศึกษา
กำหนดโดยใช้ความรู้สึกร่วมตัว โดยการสอบถามผู้สอน
ด้วยกันเอง หรือแม้แต่การใช้ภาระงานที่ตนเองจะต้อง
รับผิดชอบในขั้นตอนต่อไป (มคอ. 3-7) ทำให้การจัดทำ
แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบยังไร้ทิศทาง
ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางในการ
กระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จาก
หลักสูตรสู่รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะโดยใช้ทัศนะ
ของผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้กำหนดความรับผิดชอบหลัก
และความรับผิดชอบรอง ซึ่งจะส่งผลถึงคุณลักษณะ
ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)
พ.ศ. 2560 และกำหนดความรับผิดชอบหลัก (●) และ
ความรับผิดชอบรอง (○) ในการจัดทำ Curriculum
Mapping ในหมวดวิชาเฉพาะ

ทบทวนวรรณกรรม

Henchokchaichana & Srijanphet (2016: 2-25) พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 ได้
กำหนดให้สาขาวิชาชีพจัดทำจรรยาบรรณของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพขึ้นเป็นภาษาไทยและอย่างน้อย
ต้องประกอบด้วย 4 ข้อคือ 1) ความโปร่งใส ความ
เป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
และ 4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือ
บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติ
หน้าที่ให้

Jinsiriwanich (2019) ได้ให้รายละเอียด
เกี่ยวกับความรู้ไว้ว่า สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาใน
ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี เข้าสู่ตลาดแรงงาน
โดยปกติการทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่สุดนั้น
อาชีพผู้ทำบัญชีถือเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ด้านหมวด
วิชาเฉพาะ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งการทำงานในสถานประกอบการ ประเภท
สำนักงานบัญชี ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งบูรณาการ
ความรู้ทางด้านวิชาการเข้ากับประสบการณ์จริงใน
ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักปฏิบัติทางการบัญชี
ด้านภาษีอากร ด้านระเบียบต่างๆ โดยมีระเบียบ
ปฏิบัติที่เป็นขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการยื่นงบหรือ
หนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี

Marasri (2019: 106) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการ
ดำรงชีวิตในสังคมของคนในยุคปัจจุบันจำเป็นที่จะต้อง
มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อที่จะสามารถ
คิดวิเคราะห์ แยกแยะ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและ
สามารถปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป การ
ศึกษาถือว่าเป็นรากฐานของการเตรียมความพร้อมใน
การออกไปดำรงชีวิตในสังคม

Thai Qualifications Framework for
Higher Education (2018) ข้อที่ 5 เพื่อเป็นกรอบ

ของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าจะบัณฑิตจะพึงมี

Office of the Civil Service Commission (2018) ให้รายละเอียดไว้ว่าทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปตามหลักประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพด้านกิจการและสถานภาพทางวิชาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 เป็นหลัก โดยการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวดวิชาเฉพาะ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน โดยในแต่ละด้านแยกเป็นข้อย่อยและไม่ได้จัดลำดับความสำคัญเอาไว้ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องจัดลำดับความสำคัญโดยใส่หมายเลข 1 ไว้ในข้อย่อยที่เห็นว่าสำคัญที่สุดของแต่ละด้าน และรองลงมาด้วย

เลข 2, 3, 4 และ 5 จนครบตามข้อย่อยของแต่ละด้าน

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

เนื่องจากเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ถูกกำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ส่วนที่สามารถเพิ่มเติมได้ในหมวดวิชาเฉพาะคือด้านที่ 6 โดยแต่ละด้านได้แยกเป็นรายข้อย่อยเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ค่าน้ำหนักคะแนนตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถามเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัญชีคุณภาพทั่วประเทศโดยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัย

อาชีวศึกษาเชียงรายซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ ส่งถึงสำนักงานบัญชีคุณภาพพร้อมแบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้นทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากบุคลากรในสถานประกอบการสำนักงานบัญชีคุณภาพ ทั่วประเทศจำนวน 150 แห่ง

3.2 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน

มาจากสำนักงานบัญชีคุณภาพโดยทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 150 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 148 ชุด ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ไม่สมบูรณ์ 2 ชุด จึงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 146 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.33

4. เกณฑ์การประเมิน

การประเมินข้อย่อยในแต่ละด้านตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดไว้แล้วในแต่ละด้าน โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีคิดของลิเคิร์ต (Likert) เป็นระดับการประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 คาดหวังมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 คาดหวังมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 คาดหวังปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 คาดหวังน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 คาดหวังน้อยที่สุด

5. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายระดับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาการกำหนดความรับผิดชอบหลัก (●) หรือความรับผิดชอบรอง (○) ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	สัญลักษณ์
4.21-5.00	กำหนดเป็นความรับผิดชอบหลัก	●
3.41-4.20	กำหนดเป็นความรับผิดชอบหลัก	●
2.61-3.40	กำหนดเป็นความรับผิดชอบรอง	○
ต่ำกว่า 2.61	ไม่นำมากำหนดความรับผิดชอบ	-

ผลการวิจัย

ด้านคุณธรรมจริยธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$) การมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงเข้าใจถึงบริบททางสังคมของวิชาชีพเทคโนโลยีในแต่ละสาขาดังแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) และมีความเข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทย ตระหนักในคุณค่าของระบบคุณธรรมจริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) เช่นกัน

ด้านความรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในเนื้อหาของสาขาวิชาเฉพาะด้านทางเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.86$) รองลงมาคือ มีความรู้ในวิธีการ

และการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมในการทำงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$) และสามารถใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตนในการประยุกต์แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจริงได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$) เช่นกัน

ด้านทักษะปัญญา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ตีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ สามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติมได้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) และสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ รวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$) เช่นกัน

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.92$) รองลงมาคือ มีความสามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวมพร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่มรวมทั้งให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.41$) และการรู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในด้านการทำตามที่ได้รับมอบหมายทั้งงานบุคคลและงานกลุ่มสามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบและมีความรักองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$) รองลงมาคือ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) และสามารถใช้อุปกรณ์การคำนวณและเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$)

ด้านทักษะปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า การมีทักษะปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขา ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.48$) รองลงมาคือ การ สามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) และสามารถบูรณาการ การเรียนรู้ร่วมกับการทำงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$)

อภิปรายผล

มาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 โดย การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐาน การเรียนรู้จาก หลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวดวิชาชีพเฉพาะ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ปรากฏว่า 1) การ มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและ สังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดรวมทั้ง 2) การ มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพและมีความ รับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพรวมถึงการเข้าใจ ถึงบริบททางสังคมของวิชาชีพเทคโนโลยีแต่ละสาขา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) การมีความเข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทย

ตระหนักในคุณค่าของระบบคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ตาม ทักษะของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าในการกระจาย ความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตร สู่รายวิชา ในหมวดวิชาเฉพาะต้องกำหนดให้เป็น ความรับผิดชอบหลัก (●) ในการจัดทำ Curriculum Mapping ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเห็นของ Henchokchaichana & Srijanphet (2016: 2-25) ซึ่งกล่าวไว้ว่าพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทยและอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย 4 ข้อคือ 1) ความโปร่งใส ความ เป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ และ 4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือ นิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

2. ด้านความรู้ พบว่า 1) การมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีและ ปฏิบัติของสาขาวิชาเฉพาะด้านทางเทคโนโลยี มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามทักษะของผู้ตอบ แบบสอบถาม แสดงว่าในการกระจายความรับผิดชอบ มาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวด วิชาชีพเฉพาะต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบหลัก (●) 2) การมีความรู้ในวิธีการและการใช้เครื่องมือ ด้านเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมในการทำงาน และ 3) สามารถใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตน ในการประยุกต์แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจริงได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ตามทักษะ ของผู้ตอบแบบสอบถามจึงต้องกำหนดให้เป็นความ รับผิดชอบรอง (○) ในการจัดทำ Curriculum Mapping ซึ่งสอดคล้องกับ Jinsiriwanich (2019) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ไว้ว่า สำหรับผู้ที่ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการ บัญชี เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยปกติการทำงานที่ตรง กับสาขาวิชาชีพที่สุดนั้น อาชีพผู้ทำบัญชีถือเป็นอาชีพ

ที่ต้องใช้ความรู้ด้านหมวดวิชาเฉพาะ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานในสถานประกอบการ ประเภทสำนักงานบัญชี ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งบูรณาการความรู้ทางด้านวิชาการบัญชีเข้ากับประสบการณ์จริงในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านหลักปฏิบัติทางการบัญชี ด้านภาษีอากร ด้านระเบียบต่างๆ โดยมีระเบียบปฏิบัติที่เป็นขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการยื่นงบหรือหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี

3. ด้านทักษะปัญญา พบว่า 1) การมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าในการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐาน ผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวดวิชาชีพเฉพาะต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบหลัก (●) ส่วน 2) สามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติมได้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ และ 3) สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ รวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบรอง (○) ในการจัดทำ Curriculum Mapping ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Marasri (2019: 106) ซึ่งพบว่า การดำรงชีวิตในสังคมของคนในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อที่จะสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและสามารถปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปการศึกษาถือว่าเป็นรากฐานของการเตรียมความพร้อมในการออกไปดำรงชีวิตในสังคม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า 1) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสื่อสารต่อสังคม

ได้ในประเด็นที่เหมาะสมซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ เชิงสร้างสรรค์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวมพร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่มรวมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าในการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวดวิชาชีพเฉพาะต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบหลัก (●) ส่วน 3) การรู้จักบทบาทหน้าที่และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทั้งงานบุคคลและงานกลุ่มสามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบและมีความรักองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบรอง (○) ในการจัดทำ Curriculum Mapping ซึ่งสอดคล้องกับ Thai Qualifications Framework for Higher Education (2018) ข้อที่ 5 กล่าวคือ เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าจะบัณฑิตจะมี

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพบว่า 1) การมีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าในการกระจาย

ความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวดวิชาชีพเฉพาะต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบหลัก (●) และ 3) สามารถใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามทักษะของผู้ตอบแบบสอบถามจึงต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบรอง (○) ในการจัดทำ Curriculum Mapping ซึ่งสอดคล้องกับ Office of the Civil Service Commission (2018) ซึ่งให้รายละเอียดไว้ว่าทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

6. ด้านทักษะวิชาชีพปฏิบัติงาน พบว่า 1) การมีทักษะปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การสามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามทักษะของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าในการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ในหมวดวิชาชีพเฉพาะต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบหลัก (●) ส่วน 3) สามารถบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับ การทำงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางตามทักษะของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงต้องกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบรอง (○) ในการจัดทำ Curriculum Mapping ซึ่งสอดคล้องกับ Office of the Civil Service Commission (2018) ได้ให้รายละเอียดไว้ว่าทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรม

คอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

สรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 ใน 6 ด้านเพื่อการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตร สู่รายวิชาตามทักษะของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้สอดแทรกเน้นย้ำในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพเฉพาะ พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ต้องมีวินัย ตรงต่อเวลารับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม รวมทั้งการมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงเข้าใจถึงบริบททางสังคมของวิชาชีพเทคโนโลยีในแต่ละสาขาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และต้องมีความเข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์ เนื่องจากผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีมีผลกระทบต่อหลายภาคส่วน เช่น ผู้เป็นหุ้นส่วน การตัดสินใจของผู้ลงทุน การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน การเสียภาษีอากรให้กับรัฐบาล ดังนั้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องสอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและความซื่อสัตย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีให้กับผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงการมีวินัยและตรงต่อเวลา เนื่องจากรายงานทางการเงินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสรรพากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า นั้น ต้องอยู่ในกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

2. ด้านความรู้ ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

หลักการที่สำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติของสาขาวิชาเฉพาะด้านทางเทคโนโลยี รวมทั้งมีความรู้ในวิธีการและการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมในการทำงาน และสามารถใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตนในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจริงได้ เนื่องจากวิชาชีพบัญชีนั้นถูกควบคุมการปฏิบัติงานโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัดและเป็นปัจจุบันทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น อัตราภาษีอากรที่ต้องชำระ มาตรฐานการบัญชีที่ต้องปรับปรุงให้เป็นไปตามสภาวะทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น ผู้สอนต้องตระหนักและสอดแทรกมาตรฐานการเรียนรู้เชิงทฤษฎีและปฏิบัติให้กับผู้เรียนตลอดเวลาและอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

3. ด้านทักษะปัญญา ต้องมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี รวมทั้งสามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติมได้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ และสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ รวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านบัญชีต้องอาศัยหลักฐานต่างๆ ในการบันทึกบัญชี ซึ่งหลักฐานดังกล่าวมีที่มาหลากหลายช่องทาง เช่น จากลูกค้าโดยตรงจากระบบสารสนเทศ ผู้สอนต้องเน้นย้ำในเรื่องการพิจารณาหลักฐานในการคัดกรองหลักฐานต่างๆ อย่างละเอียดรอบคอบถี่ถ้วนเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดทำบัญชีและการรายงานผลการดำเนินงานที่ต้องให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและลดข้อผิดพลาดได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องสามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและ

ภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสม และสามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ นับตั้งแต่แรกที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ระบบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) ในปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา ทำให้ผู้ประกอบการมีความหลากหลายทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ดังนั้นผู้สอนต้องคอยให้การส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ทักษะด้านภาษาให้มีประสิทธิภาพและมีความหลากหลาย เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการเจรจาต่อรองและการสื่อสารในด้านระบบระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานด้านบัญชีในประเทศไทยให้เป็นที่เข้าใจของลูกค้าที่มาใช้บริการด้านวิชาชีพบัญชีอีกด้วย

5. ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้ เพราะในปัจจุบันเมื่อมีระบบการลดใช้กระดาษ (Paperless) เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทสำคัญในเรื่องของการจัดทำบัญชีและการรายงานทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพากร เป็นต้น ผู้สอนต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงได้ เช่น การส่งรายงานทางการเงินผ่านระบบ E-Filing รวมทั้งระบบการจัดเก็บข้อมูลของลูกค้าที่มาใช้บริการงานด้านบัญชีที่สำนักงานบัญชีในรูปแบบ Cloud Server เป็นต้น

6. ด้านทักษะวิชาชีพปฏิบัติงาน ต้องมีทักษะปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย และสามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการได้ สามารถบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับการทำงานได้ ในปัจจุบันนี้การจัดทำบัญชีและการรายงานทางการเงินอยู่ในรูปแบบของโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีอยู่หลากหลายเป็นที่นิยมและยอมรับจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น โปรแกรม EASY-ACC โปรแกรม Express หรือโปรแกรม SmartBiz เป็นต้น ผู้สอนต้องเน้นย้ำและฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จนเกิดทักษะเนื่องจากสำนักงานบัญชีทุกแห่งจะต้องมีอุปกรณ์และโปรแกรมเหล่านี้เป็นพื้นฐานทุกแห่งอยู่แล้ว

ผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดทิศทางในการจัดทำ Curriculum Mapping ในหมวดวิชาเฉพาะโดยการบูรณาการร่วม 17 วิชา จำนวน 51 หน่วยกิต เนื่องจากวิชาชีพบัญชีทุกวิชาดังกล่าว เมื่อนำคำอธิบายรายวิชาของแต่ละรายวิชามาวิเคราะห์และจัดทำสมรรถนะรายวิชาแล้วไม่มีความแตกต่างกันมากนักทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะวิชาชีพปฏิบัติงานสามารถกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ (Curriculum Mapping)

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะปัญญา					4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและ ความรับผิดชอบ					5. ทักษะ การวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี					6. ทักษะวิชา ปฏิบัติงาน				
ชื่อย่อรายเดือน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
หมวดวิชาเฉพาะ	●	●			●		●	○		○	●		○		○	●	●		○		●		●		○	●	●	○		

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560

คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ทักษะวิชาชีพปฏิบัติงาน
1. เข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทย ตระหนักในคุณค่าของระบบคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต	1. มีความรู้และความเข้าใจทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์ พื้นฐานการบริหาร จัดการและ เศรษฐศาสตร์ เพื่อการประยุกต์ใช้กับงานทาง ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและการ สร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี	1. มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี	1. สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพ ทางด้าน เทคโนโลยี สื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสม	1. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดี	1. มีทักษะในการใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ พื้นฐานรวมถึง เทคโนโลยี เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขา ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
2. มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	2. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในเนื้อหาของสาขาวิชา เฉพาะด้านทางเทคโนโลยี	2. สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการระบบ รวมถึงการใช้ ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทางด้านเทคโนโลยี	2. สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ	2. มีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางคณิตศาสตร์ หรือการแสดงสถิติประยุกต์ต่อการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องได้อย่างสร้างสรรค์	2. มีทักษะในการบริหารจัดการ การวางแผน การบริหาร ความเสี่ยง รวมทั้งการ ปรับปรุงพัฒนา ระบบการทำงาน อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	ทักษะ การวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	ทักษะวิชา ปฏิบัติงาน
3. มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถแก้ไขข้อขัดแย้งตามลำดับความสำคัญ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3. มีความรู้ในวิธีการและ การใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยี ได้อย่างเหมาะสมในการทำงาน	3. สามารถคิด วิเคราะห์และ แก้ปัญหาทางด้าน เทคโนโลยีได้อย่าง มีระบบรวมถึง การใช้ข้อมูล ประกอบการ ตัดสินใจในการ ทำงานได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ	3. สามารถวางแผน และรับผิดชอบ ในการพัฒนาการเรียนรู้ทางด้าน เทคโนโลยีทั้ง ของตนเองและ สอดคล้องกับ วิชาชีพอย่าง ต่อเนื่อง	3. สามารถ ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสารที่ ทันสมัยได้อย่าง เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ	3. สามารถ บูรณาการ การเรียนร่วมกับ การทำงาน
4. สามารถ วิเคราะห์และ ประเมินผล กระบวนการทาง เทคโนโลยีต่อ บุคคล องค์กร สังคมและ สิ่งแวดล้อม	4. สามารถ บูรณาการความรู้ ด้านเทคโนโลยีกับ ความรู้ในศาสตร์ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม เช่น โปรแกรม คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	4. มีจินตนาการ และมีความ ยืดหยุ่นในการ ปรับใช้องค์ ความรู้ทางด้าน เทคโนโลยีที่ เกี่ยวข้องอย่าง เหมาะสมในการ พัฒนานวัตกรรม หรือต่อยอด องค์ความรู้จาก เดิมได้อย่าง สร้างสรรค์	4. รู้จักบทบาท หน้าที่และความ รับผิดชอบในการ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานบุคคลและ งานกลุ่มสามารถ ปรับตัวและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นทั้ง ในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่าง มีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้ อย่างเหมาะสมกับ ความรับผิดชอบ และมีความรัก องค์กร	4. มีทักษะในการ สื่อสาร การนำ เสนอข้อมูลทั้ง ทางวาจาและ ลายลักษณ์อักษร และสื่อความ หมายถึงการเลือกใช้ สื่อในการนำเสนอ ที่เหมาะสม	4. มีทักษะปฏิบัติ และความสามารถ ในการทำงาน รูปแบบโครงการ (Project Oriented)

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2560 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	ทักษะ การวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	ทักษะวิชา ปฏิบัติงาน
5. มีจรรยาบรรณ ทางวิชาการและ วิชาชีพและมี ความรับผิดชอบ ในฐานะผู้ประกอบ วิชาชีพรวมถึง เข้าถึงบริบททาง สังคมของวิชาชีพ เทคโนโลยีใน แต่ละสาขาตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน	5. สามารถใช้ ความรู้และทักษะ ในสาขาวิชาของ ตนในการประยุกต์ แก้ไขปัญหาในการ ปฏิบัติงานจริงได้	5. สามารถสืบค้น ข้อมูลและแสวงหา ความรู้ด้าน เทคโนโลยีเพิ่มเติม ได้ด้วยตนเองเพื่อ การเรียนรู้ตลอด ชีวิตและทันต่อ การเปลี่ยนแปลง ขององค์ความรู้ และเทคโนโลยี ใหม่ๆ	5. มีจิตสำนึกความ รับผิดชอบต่อด้าน ความปลอดภัยใน การทำงานด้าน เทคโนโลยีและ การรักษาสภาพ แวดล้อม พลังงาน	5. สามารถใช้ เครื่องมือการ คำนวณและ เครื่องมือทาง เทคโนโลยีเพื่อ ประกอบวิชาชีพ ในสาขาเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องได้	5. สามารถ ปฏิบัติงานจริงใน สถานประกอบการ

References

- Bureau of Vocational Education Standards and Qualification. (2017). *A Workshop on the Re-Modified Curriculum Syllabus of Bachelor's Degree of Technology in the 2016 - 2017 Academic Year*. Bangkok: Bureau of Personnel Competency Development. [in Thai]
- Henchokchaichana, N. & Srijanphet, S. (2016). *Auditing*. Bangkok: TPNpress Limited Partnership. [in Thai]
- Jinsiriwanich, J. (2019, November 13). *Interview*. Managing Director. THAI CPA CO., LTD. [in Thai]
- Institute of Vocational Education Central Region 5 and Bureau of Vocational Education Standards and Qualification. (2017). *A Program Committee Meeting on the Examination and Evaluation of B.E. 2013 Curriculum of Bachelor of Technology (B.E. 2018 Modified Version)*. Bangkok: Bureau of Personnel Competency Development. [in Thai]
- Institute of Vocational Education Northern Region 2. (2020). *Bachelor's Degree of Technology in Accounting Program (Continuing) Adjusted 2020*. Bangkok: Vocational Education Commission, Ministry of Education. [in Thai]
- Office of the Civil Service Commission. (2018). *Comprehension Skills and Digital Technological Application*. Retrieved December 15, 2019, from <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp> [in Thai]
- Office of the Higher Education Commission. (2016). *A Workshop on the Development of Teachers and Educational Staff Organizing the Curriculum of the Bachelor's Degree of Technology Based on the Standards of B.E. 2015 Bachelor's Degree*. Bangkok: Bangkok

Palace Hotel. [in Thai]

Office of the Higher Education Commission. (2018). *Learning Outcome Standards*. Retrieved September 15, 2019, from http://www.mua.go.th/users/bhes/Bhes4/KM_Group/KMBse57/detail/KM2.pdf [in Thai]

Marasri, S. (2019). Developing Critical Thinking Skill in the 21st Century. *The Journal of MUnan Review*, 3(2), 105-122. [in Thai]

Thai Qualifications Framework for Higher Education. (2018). Retrieved September 4, 2018, from <http://www.stou.ac.th/offices/rdec/yala/main/%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0B8%081%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%B2/%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89%205%20%E0%B8%94%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99.docx>

Name and Surname: Potawan Teeyotragoon

Highest Education: Master of Accountancy, Chiang Rai Rajabhat University; Master of Education (Vocational), Chiang Mai University

Affiliation: Chiang Rai Vocational College

Field of Expertise: Accounting